

PRIMLIJENO:	11. 03	2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-69-9/13-2/17	
VEZA:		
EPA:		
SKRACENICA:		

Crna Gora

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

Broj: 023-108/2013-2
Podgorica, 7.03. 2013. godineSKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za rodnu ravnopravnost-PODGORICA

U vezi dopisa Generalnog sekretarijata Vlade Crne Gore broj: 06-502/6 od 05.03.2013.godine dostavljamo odgovor na pitanja učesnice „Ženskog parlamenta“ koji će biti održan 8.03.2013.godine a koje je u nadležnosti Ministarstva rada i socijalnog staranja.

Vesna Milonjić-Aleksić, predstavница Unije slobodnih sindikata Crne Gore i sekcije žena UUSSCG postavila je pitanje koje glasi: Obzirom da je crna Gora ustavom proklamovana kao država socijalne pravde, a u članu 73 Ustav jamči posebnu zaštitu za majku i dijete i stvaranje uslova kojima se podstiče rađanje djece postavlja se pitanje zašto se majke koje se nalaze na evidenciji zavoda za zapošljavanje diskriminisane u odnosu na zaposlene majke u pogledu naknade po osnovu rođenja i njege djeteta za period do navršavanja jedne godine života djeteta? Naime, nezaposlena majka po osnovu rođenja djeteta dobija od društvo 25€ dok zaposlena majka po istom osnovu od društvo dobija naknadu u visini zarade koju je predhodno imala, a koja ne može biti niža od minimalne zarade. Imajući u vidu da u nezaposlene žene u nezavidnom položaju, usled činjenice da nemaju posao i stalan izvor prihoda, smatramo neprimjernim ovako definisan iznos naknade u slučaju rođenja djeteta u najkritičnijim godinama njegovog života irazvoja. Stoga smatramo da je neophodno promijeniti iznos naknade po ovom osnovu, na iznos koji korenspodira sa iznosom minimalne zarade u državi, na koji način bi se donekle zaštitio ekonomski položaj ove grupe korisnika naknade i osiguralo sprovođenje ustavnog načela po kojem država stvara uslove za podsticanje rađanja djece.

U vezi navedenog pitanja, dajemo sledeći odgovor:
Pravo na naknadu po osnovu rođenja djeteta ostvaruje se po dva osnova.

Osnov za ostvarivanje prava na naknadu zarade licima koja su u radnom odnosu a nalaze se na porodiljskom odsustvu je Zakon o radu, kojim je utvrđeno pravo na porodiljsko i roditeljsko odsustvo i dužina trajanja istog. Lice ovo pravo ostvaruje kod poslodavca.

Važeći Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti ima ograničenja u smislu, da pravo na punu naknadu zarade zaposleni može ostvariti ukoliko je prije ostvarivanja ovog prava bio u radnom odnosu najmanje šest mjeseci neprekidno, a zaposlenom koji je bio u radnom odnosu neprekidno manje od šest mjeseci prije ostvarivanja ovog prava pripada 70% od punog iznosa naknade zarade. Propisano je da poslodavac može ostvariti refundaciju sredstava po osnovu isplate naknade zarade za porodiljsko odsustvo kod centra. Mjesečno se poslodavcima po ovom osnovu refundiraju sredstva za 2759 lica (januar) za što je opredijeljeno 2.405.843,38€.

Lice koje nije u radnom odnosu i nalazi se na evidenciji Zavoda za zapošljavanje pravo ostvaruje preko nadležnog centra za socijalni rad. To je jedno od prava iz socijalne i dječje zaštite, koje se ostvaruje bez obzira na prihode i imovinu porodice (kao npr. oprema za novorođeno dijete, njega i pomoć drugog lica, lična invalidnina). Mjesečno ovo pravo ostvaruje 3002 lica (januar) za što je opredijeljeno 76.220,83€.

Kada je u pitanju visina naknade zakonom je propisano da visinu naknade može utvrditi nadležni organ državne uprave tj. Ministarstvo rada i socijalnog staranja u većem iznosu, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za poslove finansija. Novčane naknade za pojedina prava iz socijalne i dječje zaštite su od donošenja Zakona od 2005.godine usklađivane tri puta i to 2007, 2009 i 2011.godine, stim da je ovo pravo usklađivano jedan put u iznosu od 5% Odlukom o utvrđivanju visine materijalnog obezbjeđenja porodice, lične invalidnine, njege i pomoći drugog lica, dodatka za djecu, troškova sahrane, opreme za novorođeno dijete i naknade po osnovu rođenja djeteta za lice koje je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Crne Gore i redovnog studenta (Sl.list CG"10/2011) koja se primjenjuje se od januara 2011.godine i visina naknade iznosi 26,20€ mjesečno.

Obzirom da se navedena prava ostvaruju po različitom pravnom osnovu tj. zavisno da li se radi o licu u radnom odnosu ili nezaposlenom licu, kao i da je pravo za nezaposlena lica utvrđeno bez obzira na prihode i imovinu, ne smatramo da se radi o diskriminaciji nezaposlenih lica. Takođe, treba uzeti u obzir da su visine naknada iz socijalne i dječje zaštite utvrđene u fiksnom iznosu i kako je već navedeno mogu se usklađivati samo uz mišljenje organa uprave nadležnog za poslove finansija.

Lica koja ovo pravo ostvaruju kao nezaposlena lica, ukoliko ispunjavaju zakonom propisane uslove iz ovu naknadu, mogu ostvariti pravo na materijalno obezbjeđenje porodice i dodatak za djecu, kao i druga prava koja mu pripadaju po osnovu korišćenja prava na materijalno obezbjeđenje porodice (npr. zimovanje i ljetovanje za djecu,

participacija troškova za djecu koja borave u predškolskim ustanovama. zdravstveno osiguranje, jednokratna novčana pomoć, subvencije računa za utrošenu električnu energiju, pomoć za nabavku knjiga)

S poštovanjem,

 MINISTAR -
Predrag Bošković
[Handwritten signature]